

TÜRK DİLİ KONUŞAN ÜLKELER İŞBİRLİĞİ KONSEYİ OLAGANÜSTÜ ZİRVESİ BAKÜ BİLDİRİSİ

Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi (bundan böyle “Türk Konseyi” olarak anılacaktır) Devlet Başkanları Olağanüstü Toplantısı 10 Nisan 2020 tarihinde videokonferans vasıtasıyla “COVID-19 Küresel Salgını ile Mücadelede Dayanışma ve İşbirliği” temasıyla düzenlenmiştir.

Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın İlham Aliyev’in öncülük ve başkanlık ettiği toplantıya, Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Kasım Comart Tokayev, Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Sooronbay Ceenbekov, Türkiye Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan, Özbekistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Şevket Mirziyoyev, Türkmenistan Cumhurbaşkanı Sayın Gurbangulu Berdimuhamedov, Macaristan Başbakanı Sayın Viktor Orban ve Türk Konseyi Genel Sekreteri Sayın Bağdat Amreyev katılmışlardır.

Dünya Sağlık Örgütü Genel Direktörü Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus da videokonferansa katılmıştır.

Türk Konseyi Devlet Başkanları

“COVID-19” pandemisinin (bundan böyle “pandemi” olarak anılacaktır) oluşturduğu ciddi küresel tehdiye ilişkin kaygılarını ifade ederek,

Pandeminin Üye Ülkeler ve halkları üzerinde artan çok yönlü etkilerinin ve BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin uygulanması dahil, sonuçlarının bertaraf edilmesi ihtiyacının idrakinde olarak,

Pandemiye karşı mücadelede ayırım gözetmeksizin ikili ve çok taraflı işbirliğinin gerekliliğini vurgulayarak,

Pandemiyle mücadelede Birleşmiş Milletler’in önemli rolünü vurgulayarak ve BM Genel Kurulu’nda 2 Nisan 2020 tarihinde Türk Konseyi ülkeleri de dahil BM üyesi ülkelerin çoğunluğunun ortak sunucu oldukları “2019 Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) ile Mücadelede Küresel Dayanışma” başlıklı tasarının kabul edilmesini memnuniyetle karşılayarak,

Dünya Sağlık Örgütü’nün ve diğer ilgili uluslararası örgütlerin pandemiyle mücadele için talep ve tavsiyelerinin yerine getirilmesine olan taahhütlerini kaydederek,

Uluslararası toplumun pandeminin daha da yayılmasını önlemeye yönelik çabalarına katkıda bulunmak üzere, birçok ülkenin Dünya Sağlık Örgütü’ne yaptıkları gönüllü mali katkılardan memnuniyet duyarak,

Türk dili konuşan ülkeler arasında dayanışmayı daha da güçlendirecek muhkem irade temelinde, pandemiyle mücadelede ve sonuçlarını bertaraf etmede Türk Konseyi çerçevesinde işbirliğini genişletme ve uygulama kararlılıklarını vurgulayarak,

Uluslararası ilişkilerinde, uluslararası hukukun genel kabul görmüş ilkeleri olan egemenlik, toprak bütünlüğü, uluslararası tanınmış sınırların değişmezliği ilkelerini takip edeceklerine olan taahhütlerini tekrarlayarak,

-Pandemiyle mücadelede, Türk Konseyi çerçevesinde işbirliğini genişletme kararlılıklarını vurguladıklarını;

-Uluslararası toplumla işbirliği için hazır bulduklarını ve tüm ülkelere, pandeminin yayılmasının önlenmesi ve ortadan kaldırılmasını teminen acil önlemler alınmasında küresel dayanışma ve genişletilmiş işbirliği çağrısında bulduklarını;

-Bu küresel felakete karşı mücadelede, tüm ülkelerin, ortak yarar için dayanışma sergileyeceğine, tecrübe paylaşımını teşvik edeceğine, bilimsel, yenilikçi, teknolojik ve tıbbi potansiyellerini tümüyle seferber ederek gayretlerini birleştireceğine güçlü şekilde inandıklarını;

-Milyonlarca insanın hayatının, ayrıca gelecek nesillerin sosyal, ekonomik, moral ve psikolojik durumlarının kurtarılmasının, tüm ülkelerin samimi ve şeffaf bir küresel dayanışma ve ortak eylemler sergilemesini gerektirdiğini vurguladıklarını;

-Pandeminin küresel olarak vahim sonuçlarıyla başa çıkmaya yönelik BM çerçevesindeki çaba ve mekanizmaları desteklediklerini;

-Hijyenik-epidemiolojik hizmetler ve tıp bilimi dahil, tıp alanındaki konuları, Kazakistan Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı Elbaşı Nursultan Nazarbayev'in 2019'da Bakü Zirvesinde ilan ettiği "Türk Geleceği-2040" başlıklı girişimde yansıtmanın önemini vurguladıklarını;

-Pandemiyle ilgili sorunlarda en iyi uygulamaları paylaşmak ve önemli konularda birbirlerine yardımcı olmak amacıyla, Üye Ülkelerin Sağlık Bakanlıkları arasında yakın etkileşim dahil olmak üzere, ulusal kriz merkezleri arasında işbirliği ve eşgüdüm mekanizması tesis etmek konusunda mutabık kaldıklarını;

-Pandemiyle mücadelede en ön saflarda bulunan tıp doktorları ve diğer sağlık çalışanlarının fedakar çabalarını yüksek takdirle karşıladıklarını;

-Tecrübe, epidemiyolojik ve klinik verileri paylaşmanın ve tedavi yöntemleri ile aşı geliştirme alanında çabaları birleştirmenin önemini vurguladıklarını;

-Pandemiyle mücadelenin etkinliğinin artırılmasında, bu yöndeki uluslararası çabaların eşgüdümünü sağlanmasında ve güçlendirilmesinde Dünya Sağlık Örgütü'nün rolünü desteklediklerini,

-Üye ülkelerce ulusal düzeyde alınan, sosyo-ekonomik alandakiler dahil, tutarlı ve kararlı tedbirleri takdirle karşıladıklarını ve bu alanda tecrübe paylaşımı yapılmasının gerekliliğini vurguladıklarını;

-Üye Ülkeler arasındaki ticaretin, ekonomik ilişkilerin ve ulaştırmanın sürdürülebilirliğinin sağlanması için, yük araçlarının sınırlardan geçişinin kolaylaştırılması ve çıkacak sorunlarda bilgi paylaşımının önemini teyit ettiklerini;

-Üye Ülkelerin ekonomileri üzerinde pandeminin olumsuz etkilerini gidermek amacıyla uyumlu ve eşgüdümlü gayretlere olan ihtiyacı not ettiklerini;

-Dijital teknolojilerin kamusal ve sosyal hayatın devamı için artan önemini ve bu alanda daha geniş işbirliği yapılması gerekliliğini teslim ettiklerini;

-Pandemiden kaynaklanan seyahat kısıtlamalarından dolayı sınırı geçemeyen ve Üye Ülkelerin topraklarında kalan vatandaşlarına, yaptırım uygulanmadan vize kolaylığı dahil, destek ve yardım sağlanmasının önemini vurguladıklarını;

-Küresel pandemiye karşı mücadelede toplumsal farkındalığının artırılmasında ve yanlış bilgilerin yayılmasının önlenmesinde medyanın önemli rolünü ve sorumluluğunu not ettiklerini;

-Pandemi ve sonuçlarıyla mücadelede, topyekün Hükümetin ve halkın aktif katılımının ve işbirliğinin önemini vurguladıklarını;

-Pandeminin yol açtığı daha önce görülmemiş boyuttaki bu krizin, küresel işbirliği ve dayanışma ile başarılı şekilde tersine çevrilebileceğine inançlarını ifade ettiklerini;

ilan etmişlerdir.

Devlet Başkanları, Türk Konseyi Olağanüstü Zirvesinin başarıyla düzenlenmesinden dolayı Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın İlham Aliyev'e derin teşekkürlerini sunmuşlardır.

Türk Konseyi Genel Sekreteri, bu Bildiride kayıtlı ortak eylem ve çabaların eşgüdümünü sağlamakla görevlendirilmiştir.

10 Nisan 2020 tarihinde düzenlenen videokonferansta, Azerbaycan, Kazak, Kırgız, Türkçe ve Özbek dillerinde kabul edilmiştir.